

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

11. Oculorum sensus animi sensum impedit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

ruminabat; itaq; conclauē rotū concinnabat, vt putares, De-
 dalum ipsum suam ibi operam impendisse. Eo thalamo in hunc
 modum disposito etiam ornatum addebat. Quamuis enim cæ-
 cus nullum de coloribus ferre iudicium posset, tamen vndique
 imagines ad parietem affigebat, de vita & morte Christi ser-
 uatoris, quas omnes poterat ijs, qui cum visitabant, ordine
 demonstrare, & verò etiam sigillatim exponere. Quod fa-
 ciebat, vt alijs quoque ingereret cogitationes sanctas, quibus
 ipse quotidie (mente effigies illas circumiens,) Christum
 patientem sibi depingebat. Neque cogitando tantum postea
 tempus triuit, sed ne artis suæ obliuisceretur, quod visus ne-
 gabat, à tactu exegit. Itaque quæ olim oculis hauserat, me-
 mori mente tenens, etiam amisso oculorum vsu, conatus est
 manibus effigiare. Multa proinde variaq; fecit, venitq; breui
 ad eam artis perfectionem, vt eum etiam oculati non possent
 imitando superare. Tam accuratè digitis mensuras, distanti-
 as, proportionēs, figurasq; omnes palpare nouerat, vt duo
 minutiora molendina (quæ piperi molendo idonea essent) cum
 scalis, cum orca, cum rotis, cum radijs, cum dentibus & axi-
 bus, cum omnibus denique rebus perfectissimo molendino
 necessarijs, ad amissim, atque tam exactè cultro exsculpere
 architectariq; nosset, quàm vllus Vitruuius docere. Vnum
 ego horum molendinorum ipse vidi, quod mihi architecton,
 vti & alia, demonstrauit; alterum dicebat, Monachium, ad
 res Principis raras & artificiosas, in pinacothecam, transla-
 tum esse. Cæterum ita pius erat hic cæcus, vt clauſæ dunta-
 xat, quæ mors intraret, fenestræ, vitijsq; obstructum iter, nō
 autem ingenij artisq; exercendæ facultas adempta illi videretur.

XI.

Francisc. Pe-
 trarcha lib. 2.
 de remedijs.
 vtriusque
 Fort. c. 96.

Solent, qui alterum oculorum amiserunt, altero, vt aiunt, acutiùs videre. Id si ita est, ait Franciscus Petrarca, quid rear, nisi vt duobus perditis, duobus alijs acutissimè videas, & tuum facias illud Tyresia cæci nati, sed famosi:

Obruit ora Deus, totamq; in pectora lucem

Deenlit.

Quippe experientia docet, eos, qui oculis capti sunt, vel na-
 tura, vel casu, ceteris hominibus, qui visu præditi sunt, esse
 plerumq;

plerumq; ingeniosiores. Quanquam enim sensus oculorum sit omnium sensuum acerrimus & præstantissimus, multa tamen extrinsecus obiecta, per oculos ad animum penetrant, quæ illius serias cogitationes interturbat, & industriæ obstant, dum se se identidem consilij maioribus miscent, eaq; in imaginatione exprimunt, quæ attentionem rumpunt & contaminant. Hinc & nos aliquid intentius meditaturi, à turba secedimus, oculos claudimus, noctem ipsam captamus. Est enim nocturnum tempus ad consultandum maximè idoneum; & tenebræ accuratiorem reddunt commentationem: quæ cum sint in cæcis perpetuæ, mentem diutiùs in vna re fixam collectamq; tenent.

Multa possunt & mira huius rei dari exempla. Q. Asconij Pedianus Grammaticus atque historicus, cum septuagesimo suæ ætatis anno oculis captus esset, atque ita duodecim annis vixisset, per sanè eleganter quasdam historias, diligentia industriq; superato ætatis atque oculorum impedimento, teste Fulgoso, perscripsit. Nimirum oculos in manu habuit, quem ingenium docuit, sine oculis scribere. Quam laudem etiam Appio Claudio tribuit summus orator, de quo Poëta ait:

Multum animo vidit, lumine captus erat.

Et alius: clarissimus omnium, quos famulos cæcitas habuit, Appius Claudius, at re cæcus, & nomine, qui cæcitate pressus ac senio, non priuatis modò consilij à populo noscebatur, quisquis in iure, vel in factò scrupulus incidisset, sed auctoritate ac sententia senatum regebat, vniuersamq; rempublicam gubernabat. Cæsar de Bus An. 1607. sanctissimè defunctus, corpore cæcus, tantum animo vidit, vt dicere solet, se visum ne teruncio quidem esse empturum. Vidit enim, se cum oculis multa simul vitæ fastidia perdidisse, & amisisse frontis oculos, pectoris acuisse. Huic subiungere possumus *Homerum & Democritum*, quorum alter, vt fama est, dum mira illa ac diuina dictaret, oculis non videbat, animo lynceus. Alter sibi oculos eruit, ne videret multa, quæ, vt ipse arbitrabatur, veri visus aciem impedirent: cuius factum quam vel laude, vel vituperio dignum fuerit, non disputo, sed inuenit imitatores, &c. *Diodorus Stoicus, sed familiaritate Ciceronis, quam*

XII.

Cic. in Bruto. & lib. 4. Tull. q. q.

Francisc. Petrarch. lib. 2. c. 96. de re mi vtr. fort.

Gaulter. in Chronolog. Anno 1607. Petrarch. l. 2. cap. 96.